

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการตลาด
(SWOT Analysis) ในรายวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม ของนักศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 1 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการตลาด
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย

The Development of Learning Achievement on SWOT Analysis in the
Small Business Administration Course of 1st Year Diploma Vocational
Certificate Students with Business Administration in Marketing at
Chiangrai Vocational

กฤตภัทร พุทธครุฑานนท์¹

Krittapat Phuttakruttanon¹

¹ครูผู้สอนประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการตลาด

วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
Chiang Rai Vocational College Under the Office of the Vocational Education Commission
Ministry of Education
Kim.krittapat@gmail.com

วันที่รับบทความ 2 มกราคม 2567

วันแก้ไขบทความ 6 กุมภาพันธ์ 2567

วันตอบรับบทความ 7 กุมภาพันธ์ 2567

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ เรื่องการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการตลาด (SWOT Analysis) ในรายวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปีที่ 1 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะเรื่องการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการตลาด (SWOT Analysis) ในรายวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปีที่ 1 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงรายที่มีต่อแบบฝึกทักษะ เรื่องการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการตลาด (SWOT Analysis) ในรายวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม

ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ เรื่องการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการตลาด (SWOT Analysis) ในรายวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียน

เท่ากับ 16.61 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน 19.64 ดังนั้นผลการหาค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ E1/E2 เท่ากับ 83.05/98.20 จึงมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 80/80 2) การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปีที่ 1 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่องการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการตลาด (SWOT Analysis) ในรายวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม พบว่า นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียนเท่ากับ 16.61 และคะแนนสอบหลังการเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 19.64 สรุปได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปีที่ 1 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงรายที่มีต่อแบบฝึกทักษะ เรื่องการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการตลาด (SWOT Analysis) ในรายวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบฝึกทักษะการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการตลาด วิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม

Abstract

This study aimed 1) to determine the efficacy of the exercise on SWOT Analysis in the Small Business Administration Course with efficacy based on the criteria of 80/80, 2) to compare learning achievement before and after studying among the 1st year Higher Vocational Certificate students in Marketing at Chiangrai Vocational College with the exercise on SWOT Analysis in the Small Business Administration Course and 3) to study the satisfaction of the 1st year Higher Vocational Certificate students in Marketing at Chiangrai Vocational College toward the skill exercise on SWOT Analysis in the Small Business Administration Course.

The findings showed that 1) regarding the efficacy of the exercise on SWOT Analysis in the Small Business Administration Course, students had a mean score of 16.61 during the study and 19.64 after the study. Therefore, the outcomes of determining the efficiency of the E1/E2 exercise were equal to 83.05/98.20, which are effective based on the criteria 80/80. 2) Regarding the comparative analysis of learning achievement before and after studying among the 1st year Higher Vocational Certificate students in Marketing at Chiangrai Vocational College with the exercise on SWOT Analysis in the Small Business Administration Course, students had a mean score of 16.61 during the study and 19.64 after the study. It can be concluded that learning achievement after the study was significantly higher than learning achievement before the study with a statistical significance of .05 level. 3) Regarding the satisfaction of the 1st year Higher Vocational Certificate students in Marketing at Chiangrai

Vocational College toward the exercise on SWOT Analysis in the Small Business Administration Course, it was found that the overall satisfaction was at a high level

Keyword: Development of learning achievement, Exercise on SWOT Analysis, Small Business Administration Course

บทนำ (Introduction)

การศึกษาเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ซึ่งเป็นปัจจัยหลักที่ใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและขับเคลื่อนประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าทันต่อนานาประเทศ ทำให้ประเทศไทยมีแรงงานที่หลากหลายสาขาอาชีพ และตลาดแรงงานมีแรงงานเพียงพอต่อการจัดการงานด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้การเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจ สังคม การเมืองในประเทศ และสังคมโลก ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างไม่หยุดนิ่งแห่งยุคของโลกาภิวัตน์ นอกจากนั้นการศึกษา ยังส่งผลให้บุคคลมีความเจริญงอกงามทั้งร่างกายและจิตใจทำให้ทุก ๆ คนในประเทศหรือในโลกนี้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ภายใต้ขอบเขต ข้อบังคับ ระเบียบ และกฎหมายต่าง ๆ นอกจากนั้นการศึกษายังเป็นส่วนช่วยให้การบริหารจัดการธุรกิจทั้งที่เป็นธุรกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมให้สามารถขับเคลื่อนได้อย่างคุณภาพ และประสิทธิภาพอันเกิดจากการศึกษาเรียนรู้ด้วยการประยุกต์หรือบูรณาการการบริหารธุรกิจจากศาสตร์ต่าง ๆ เข้ากันอย่างเป็นระบบ ซึ่งผู้ที่บริหารจัดการธุรกิจนั้นจะต้องมีทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นในการบริหารจัดการธุรกิจ ยกตัวอย่างเช่น ทักษะการวิเคราะห์สภาพปัญหา สภาพแวดล้อมทางธุรกิจหรือทางการตลาด การจัดการปัญหาที่เกิดจากภาวะแรงกดดันทั้ง 5 ไม่ว่าจะเป็น การแข่งขันภายในอุตสาหกรรมเดียวกัน ภัยคุกคามจากผู้แข่งขันรายใหม่ อำนาจการต่อรองของลูกค้า อำนาจการต่อรองซัพพลายเออร์ และภัยคุกคามจากสินค้าทดแทน หรือสิ่งที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกต่าง ๆ ทั้งที่ผู้บริหารจัดการธุรกิจสามารถควบคุมเปลี่ยนแปลงได้ และไม่สามารถควบคุมหรือไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้

การประกอบธุรกิจนั้นไม่ว่าจะเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ ธุรกิจขนาดกลาง และธุรกิจขนาดย่อมนั้น การวิเคราะห์ถึงสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ (SWOT Analysis) นับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อองค์กรเพราะจะทำให้ผู้ประกอบการทราบถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อองค์กรไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม หรือสิ่งต่าง ๆ ทั้งที่อยู่ภายในองค์กร และนอกองค์กรซึ่งส่งผลต่อความสำเร็จในการประกอบการ ดังนั้นถ้าผู้ประกอบการธุรกิจมีทักษะการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ (SWOT Analysis) ในเชิงลึกก็จะเป็นการสร้างความสำเร็จเปรียบทางการแข่งขันที่เหนือกว่าคู่แข่ง ดังคำกล่าวที่ว่า "รู้เขา รู้เรา รบร้อยครั้ง ชนะร้อยครั้ง"

สิ่งที่ได้กล่าวมาเบื้องต้นเกี่ยวกับการวิเคราะห์สถานการณ์ทางธุรกิจหรือเรียกอีกอย่างว่า การวิเคราะห์ SWOT Analysis อันประกอบด้วยวิเคราะห์ จุดแข็ง (Strength) จุดอ่อน (Weakness) โอกาส (Opportunity) และอุปสรรค (Threat) ในทางการจัดการการศึกษาในปัจจุบันนั้นได้มีการกำหนดในหลักสูตรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารธุรกิจหรืออื่น ทั้งในระดับอุดมศึกษา หรือเทียบเท่าทุกระดับ รวมถึงในระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่าด้วย ได้มีการจัดการเรียนการสอนโดยมุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า เพื่อหาสาเหตุและนำผลการวิเคราะห์ หรือสังเคราะห์นั้นมากำหนดเป็นแนวทางในการดำเนินกิจการต่าง ๆ ทางธุรกิจให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

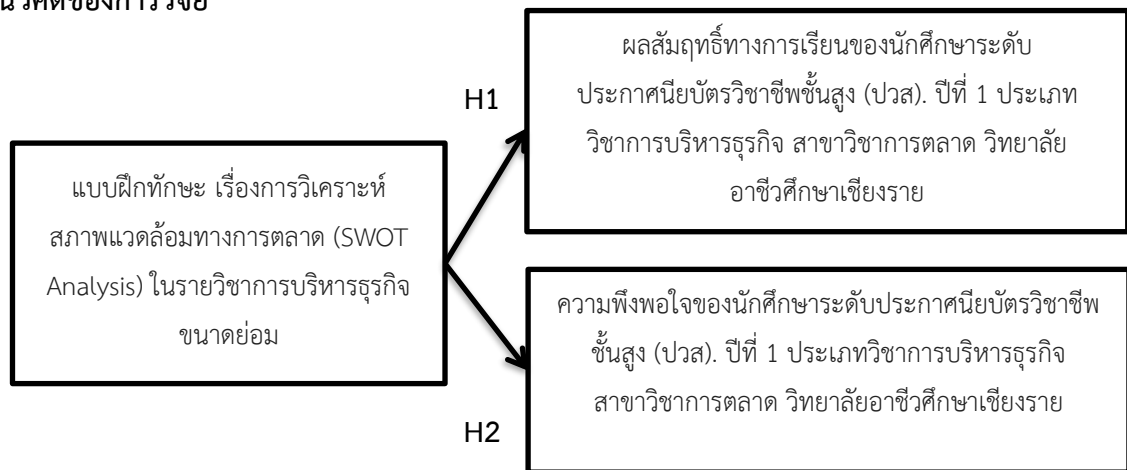
สำหรับในหลักสูตรการจัดการการศึกษาอาชีวศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทั้งในหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2562 (สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ, 2562) และหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พ.ศ. 2563 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจทุกสาขา (สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ, 2563) โดยเฉพาะสาขาวิชาการตลาดได้มีการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียน นักศึกษามีทักษะการวิเคราะห์สถานการณ์ทางธุรกิจหรือการตลาด (SWOT Analysis) ในรายวิชาต่าง ๆ เช่น การดำเนินธุรกิจขนาดย่อม การบริหารธุรกิจขนาดย่อม หลักการตลาด การจัดจำหน่ายสินค้าและบริการ ธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ องค์การและการจัดการสมัยใหม่ และวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจากการจัดการเรียนการสอนของผู้วิจัยในรายวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ได้พบปัญหาที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอนคือ นักศึกษาไม่สามารถที่จะวิเคราะห์สถานการณ์ทางธุรกิจได้อย่างถูกต้อง และยังขาดความรู้ความเข้าใจในหลักการ ขั้นตอนการวิเคราะห์ที่ถูกต้องตามหลักการ อีกทั้งไม่สามารถแยกประเภทปัจจัยต่าง ๆ ทั้งที่เป็นปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ยังมีความสับสนอยู่ในระดับหนึ่ง ผู้วิจัยจึงได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว และไม่ปล่อยให้ปัญหาลูกกลามให้นักศึกษาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการตลาด (SWOT Analysis) แบบไม่ถูกต้องจึงมีแนวคิดที่จะหาวิธีการ เครื่องมือ และกลยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อมาพัฒนาและแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้หมดไป

จากปัญหาเบื้องต้นที่กล่าวมาผู้วิจัยได้ค้นคว้าหาความรู้ และหาแนวทางในการพัฒนาทักษะความรู้ให้กับนักเรียน นักศึกษา โดยการศึกษางานวิจัยที่ ตลอดจนบทความการวิชาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน นักศึกษาให้สามารถวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการตลาด (SWOT Analysis) ได้ตามหลักการ และสามารถแยกแยะปัจจัยต่าง ๆ ทั้งที่เป็นปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกได้อย่างถูกต้อง ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิจัยในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการตลาด (SWOT Analysis) ในรายวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 1 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ เรื่องการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการตลาด (SWOT Analysis) ในรายวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปีที่ 1 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะเรื่องการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการตลาด (SWOT Analysis) ในรายวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปีที่ 1 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย ที่มีต่อแบบฝึกทักษะ เรื่องการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการตลาด (SWOT Analysis) ในรายวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย (Research Hypothesis)

1. แบบฝึกทักษะ เรื่องการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการตลาด (SWOT Analysis) ในรายวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส). ปีที่ 1 ประเภทวิชาการบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะ เรื่องการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการตลาด (SWOT Analysis) ในรายวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส). ปีที่ 1 ประเภทวิชาการบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย ที่มีต่อแบบฝึกทักษะ เรื่องการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการตลาด (SWOT Analysis) ในรายวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม อยู่ในระดับมากที่สุด

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อภิญา สมสุข (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียนแผนธุรกิจในรายวิชาหลักการตลาด 302000-1002 ของนักศึกษาระดับ ปวส.2 เทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล ห้อง 1 โดยจัดทำกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ผลการศึกษาวิจัยพบว่า 1) กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ในรายวิชาหลักการตลาด เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนแผนธุรกิจ มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ซึ่งมีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.19/93.6 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักการตลาด หลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ของนักศึกษาระดับชั้น ปวส.2 สาขาเทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล ห้อง 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรีหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) นักศึกษาระดับชั้น ปวส.2 สาขาเทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล ห้อง 1 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD มีคะแนนเฉลี่ย 4.42 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เป็นไปตามสมมติฐาน และ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับความสนใจในการเรียนเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับนักศึกษา มีการจัดกลุ่มโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้แสดงความคิดเห็น ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่ได้เรียน รู้สึกสนุกสนานกับการเรียน เมื่อได้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับเพื่อน ๆ ในกลุ่ม การทำงานและแบบฝึกทักษะย่อย เพื่อจะได้ตรวจสอบความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

ศศิพิสุทธิ หงษ์สมบัติ (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาเอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาด ร่วมกับกิจกรรมเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น สำหรับนักศึกษาวิทยาลัยชุมชนบุรีรัมย์ผลการศึกษวิจัย พบว่า 1) ประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาดร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น มีประสิทธิภาพซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 83.25/83.33 2) นักศึกษาที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาด ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) นักศึกษาที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาด ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

อัจฉราภรณ์ ปานชาติ (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การแก้ปัญหาการขาดทักษะการวิเคราะห์ส่วนประสมทางการตลาดโดยใช้ชุดแบบฝึกของนักศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคโนโลยีเมืองชลบริหารธุรกิจ ผลการศึกษาพบว่า 1) จากการใช้ชุดแบบฝึกมีค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 6.77 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.52 และมีค่าเฉลี่ยคะแนนหลังเรียนเท่ากับ 10.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.22 จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนเรียนและค่าเฉลี่ยคะแนนหลังเรียนมีค่า t-test เท่ากับ 13.91 และค่า Sig. เท่ากับ .000 พบว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกที่เกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาดโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

อุดมพร เปตานนท์ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การแก้ปัญหาการขาดทักษะการวิเคราะห์ส่วนประสมทางการตลาดโดยใช้ชุดแบบฝึก ของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนวิชาการ ผลการศึกษวิจัยพบว่า จากการใช้ชุดแบบฝึก มีค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 6.77 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 4.52 และมีค่าเฉลี่ยคะแนนหลังเรียนเท่ากับ 10.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 4.22 จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนเรียนและค่าเฉลี่ยคะแนนหลังเรียนมีค่า t-test เท่ากับ -13.91 และค่า Sig. เท่ากับ .000 พบว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าการใช้ชุดแบบฝึกทำให้ทักษะการวิเคราะห์ส่วนประสมทางการตลาดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนการดีขึ้น และความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกที่เกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$)

เพียงแพน อุปทอง (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างและหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอน รายวิชาการตลาดบริการ ผลการศึกษวิจัยพบว่า เอกสารประกอบการสอนวิชาการตลาดบริการมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 (E1/E2) เท่ากับ 82.01/81.34 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ของผู้เรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาการตลาดบริการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการสร้างและการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ โดยมีการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ 4 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

กระบวนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมงจำนวน 5 ชั่วโมงการเรียนรู้ และการสร้างแบบฝึกทักษะการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ (SWOT Analysis) ในรายวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม

โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2563 ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พ.ศ. 2563 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการตลาด อีกทั้งศึกษาบริบทรายวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม
2. สร้างแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง จำนวน 5 ชั่วโมงการเรียนรู้ และสร้างแบบฝึกทักษะการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ (SWOT Analysis) ในรายวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม พร้อมแบบประเมิน โดยจะต้องมีความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2563 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พ.ศ. 2563 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการตลาด และบริบทรายวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม
3. นำแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง จำนวน 5 ชั่วโมงการเรียนรู้ และแบบฝึกทักษะการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ (SWOT Analysis) ในรายวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม ไปขอคำปรึกษาและคำแนะนำจากหัวหน้าแผนกวิชาการตลาด หลังจากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำอีกครั้ง
4. นำแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง จำนวน 5 ชั่วโมงการเรียนรู้ และแบบฝึกทักษะการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ (SWOT Analysis) ในรายวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ
5. รวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item-Objective Congruence) และแบบฝึกทักษะการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ (SWOT Analysis) ในรายวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม เท่ากับ 1 หมายความว่า แผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ (SWOT Analysis) ในรายวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม มีความเที่ยงตรงสูงสามารถนำไปใช้ประกอบในการสอนและวิจัยต่อไปได้

กระบวนการสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน และหลังเรียน มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2563 ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พ.ศ. 2563 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการตลาด อีกทั้งศึกษาบริบทรายวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม
2. ศึกษาแนวทางการสร้างข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยจะต้องสอดคล้องกับกิจกรรมในการจัดการเรียนรู้ เนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน แผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมงที่สร้างขึ้น
3. สร้างและพัฒนาแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการตลาด (SWOT Analysis) ตามหลักการ แนวคิด ทฤษฎี ที่นักการศึกษา นักวิชาการศึกษา ได้กล่าวไว้ จำนวน 25 ข้อ
4. นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นไปขอคำปรึกษาและคำแนะนำจากหัวหน้าแผนกวิชาการตลาด หลังจากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำอีกครั้งตามคำแนะนำ
5. นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 3 ท่าน
6. รวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item-Objective Congruence) เท่ากับ 1 หมายความว่า แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความเที่ยงตรงสูงสามารถนำไปใช้ประกอบในการสอน และวิจัยในครั้งนี้ได้
7. นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลอง (Try Out) กับกลุ่มทดลองที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 30 คน ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปีที่ 1 สาขาวิชาเทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล แล้วนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r)
8. พิจารณาเลือกแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ให้เหลือจำนวน 20 ข้อ โดยจะต้องครอบคลุมเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการวัด ซึ่งแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของการวิจัยในครั้งนี้มีความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.52-0.80 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.66-1.00 หมายความว่าสามารถนำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนี้ไปใช้ในการวิจัยต่อไปได้

การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษา มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ที่นักวิชาการ นักการศึกษา นักวิจัย ที่ได้ให้แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจไว้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการตั้งข้อคำถามให้มีความครอบคลุมมากยิ่งขึ้น หลังจากนั้นสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจตามหลักการ แนวคิด ทฤษฎี ที่ได้ศึกษาไว้จำนวน 10 ข้อคำถาม
2. นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้นไปขอคำปรึกษาและคำแนะนำจากหัวหน้าแผนกวิชาการตลาด หลังจากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำอีกครั้ง
3. นำแบบสอบถามความพึงพอใจ ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 3 ท่าน

4. รวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item-Objective Congruence) ของแบบสอบถามความพึงพอใจ เท่ากับ 0.91 หมายความว่า ข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

5. นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) กับกลุ่มทดลองซึ่งเป็นกลุ่มใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปีที่ 1 สาขาวิชาเทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย จำนวน 30 คน โดยค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามได้เท่ากับ 0.87 แสดงว่ามีค่าความเชื่อมั่นสูงจึงสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยต่อไปได้

2. เครื่องมือการวิจัย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง 5 ชั่วโมง วิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม เรื่องการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการตลาด (SWOT Analysis)

2.2 แบบฝึกทักษะ เรื่องการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการตลาด (SWOT Analysis) ในรายวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม

2.3 แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่องการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการตลาด (SWOT Analysis) ในรายวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม

2.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อแบบฝึกทักษะ เรื่องการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการตลาด (SWOT Analysis) ในรายวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม

2.5 เกณฑ์ในการประเมินมาตราประมาณค่า (Rating Scale)

3. กลุ่มเป้าหมาย/ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 ประชากร คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย จำนวน 62 คน (งานทะเบียน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย. 2566)

3.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการตลาดปกติ (ห้อง สบต.1) จำนวน 14 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (งานทะเบียน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย. 2566)

4. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลแบบฝึกทักษะ เรื่องการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการตลาด (SWOT Analysis) ในรายวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม และความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อแบบฝึกทักษะ ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนาประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ด้วยค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

1. ผลวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ เรื่องการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการตลาด (SWOT Analysis) ในรายวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 มีผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ เรื่องการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการตลาด (SWOT Analysis) ในรายวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ประสิทธิภาพ	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	ร้อยละของคะแนนเฉลี่ย
E1	20	16.61	1.92	83.05
E2	20	19.64	0.92	98.20

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ เรื่องการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการตลาด (SWOT Analysis) ในรายวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม ของนักศึกษาจำนวน 14 คน พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียนเท่ากับ 16.61 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน 19.64 ค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ E1/E2 เท่ากับ 83.05/98.20 สรุปได้ว่าแบบฝึกทักษะ เรื่องการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการตลาด (SWOT Analysis) ในรายวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปีที่ 1 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะเรื่องการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการตลาด (SWOT Analysis) ในรายวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม มีผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

ทดสอบ	จำนวนนักเรียน	$\bar{x}$	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	14	16.61	1.92	-6.62	0.000*
หลังเรียน	14	19.64	0.92		

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า ผลคะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียนของนักศึกษาจำนวน 14 มีผลคะแนนระหว่างเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 16.61 และคะแนนสอบหลังการเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 19.64 สรุปได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปีที่ 1 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงรายที่มีต่อแบบฝึกทักษะ เรื่องการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการตลาด (SWOT Analysis) ในรายวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม มีผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตารางที่ 3 ความพึงพอใจของนักศึกษามีต่อแบบฝึกทักษะ เรื่องการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการตลาด (SWOT Analysis) ในรายวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม

ลำดับที่	ความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1.	ความเข้าใจเนื้อหาในแบบฝึกทักษะ	4.38	0.76	มาก
2.	ข้อคำถามในแบบฝึกทักษะมีความชัดเจนอ่านเข้าใจง่าย	4.38	0.65	มาก
3.	แบบฝึกทักษะที่ไม่ยากจนเกินไป	3.69	0.85	มาก
4.	กรณีศึกษาที่ยกตัวอย่างสามารถวิเคราะห์ได้ด้วยตนเอง	3.76	0.92	มาก
5.	มีความรู้มากขึ้นหลังจากเรียนโดยแบบฝึกทักษะ	4.23	0.72	มาก
6.	ลงมือปฏิบัติแบบฝึกทักษะด้วยความตั้งใจ	4.00	0.91	มาก
7.	มีความสุขสนุกกับการทำแบบฝึกทักษะที่ให้ปฏิบัติ	3.92	1.03	มาก
8.	ภาพประกอบในแบบฝึกทักษะมีความน่าสนใจ	3.61	0.65	มาก
9.	การใช้ตัวอักษร การใช้สี มีความเหมาะสม	3.69	1.03	มาก
10.	เวลาที่กำหนดให้เพียงพอต่อการลงมือปฏิบัติ	4.23	0.83	มาก
รวมเฉลี่ย		3.98	0.83	มาก

จากตารางที่ 3 ความพึงพอใจของนักศึกษามีต่อแบบฝึกทักษะวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม เรื่องการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการตลาด (SWOT Analysis) พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ความเข้าใจเนื้อหาในแบบฝึกทักษะ และข้อคำถามในแบบฝึกทักษะมีความชัดเจนอ่านเข้าใจง่าย ($\bar{X} = 4.38$) รองลงมาได้แก่ มีความรู้มากขึ้นหลังจากเรียนโดยแบบฝึกทักษะ และเวลาที่กำหนดให้เพียงพอต่อการลงมือปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.23$) และน้อยที่สุดได้แก่ ภาพประกอบในแบบฝึกทักษะมีความน่าสนใจ ($\bar{X} = 3.61$)

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษา การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการตลาด (SWOT Analysis) ในรายวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

(ปวส.) ชั้นปีที่ 1 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย โดยสามารถอภิปรายผลดังเสนอได้ต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ เรื่องการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการตลาด (SWOT Analysis) ในรายวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียนเท่ากับ 16.61 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน 19.64 ค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ E1/E2 เท่ากับ 83.05/98.20 สรุปได้ว่าแบบฝึกทักษะวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม เรื่องการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการตลาด (SWOT Analysis) ในรายวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 สอดคล้องกับ อภิญา สมสุข (2565) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องการพัฒนาทักษะการเขียนแผนธุรกิจในรายวิชาหลักการตลาด 302000-1002 ของนักศึกษาระดับ ปวส.2 เทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล ห้อง 1 โดยจัดทำกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า 1) กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ในรายวิชาหลักการตลาด เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนแผนธุรกิจ มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ซึ่งมีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.19/93.6 อีกทั้งสอดคล้องกับ ศศิพิสุทธิ์ หงษ์สมบัติ (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาเอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาด ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น สำหรับนักศึกษาวิทยาลัยชุมชนบุรีรัมย์ ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า 1) ประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาดร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น มีประสิทธิภาพซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 83.25/83.33 และสอดคล้องกับ เพ็ญแพน อุปทอง (2561 : 1030) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างและหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอน รายวิชาการตลาดบริการ ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า เอกสารประกอบการสอนวิชาการตลาดบริการมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 (E1/E2) เท่ากับ 82.01/81.34

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ อภิญา สมสุข (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียนแผนธุรกิจในรายวิชาหลักการตลาด 302000-1002 ของนักศึกษาระดับ ปวส.2 เทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล ห้อง 1 โดยจัดทำกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักการตลาด หลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ของนักศึกษาระดับชั้น ปวส.2 สาขาเทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล ห้อง 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกทั้งสอดคล้องกับ ศศิพิสุทธิ์ หงษ์สมบัติ (2564) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องการพัฒนาเอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาด ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น สำหรับนักศึกษาวิทยาลัยชุมชนบุรีรัมย์ ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า นักศึกษาที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาด ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รวมถึงสอดคล้องกับ อัจฉราภรณ์ ปานชาติ (2564) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องการแก้ปัญหาการขาดทักษะการวิเคราะห์ส่วนประสมทางการตลาดโดยใช้ชุดแบบฝึกของนักศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคโนโลยีเมืองชลบริหารธุรกิจ ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนเรียนและ

ค่าเฉลี่ยคะแนนหลังเรียนมีค่า t-test เท่ากับ 13.91 และค่า Sig. เท่ากับ .000 พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ อุดมพร เปตานนท์ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การแก้ปัญหาการขาดทักษะการวิเคราะห์ส่วนประสมทางการตลาดโดยใช้ชุดแบบฝึก ของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนการ ผลการศึกษาพบว่า การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนเรียนและค่าเฉลี่ยคะแนนหลังเรียนมีค่า t-test เท่ากับ 13.91 และค่า Sig. เท่ากับ .000 พบว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ เพียงแพน อุปทอง (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างและหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอน รายวิชาการตลาดบริการ ผลการศึกษาวิจัยผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อแบบฝึกทักษะวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม เรื่องการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการตลาด (SWOT Analysis) พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ อภิญญา สมสุข (2565) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องการพัฒนาทักษะการเขียนแผนธุรกิจในรายวิชาหลักการตลาด 302000-1002 ของนักศึกษาระดับ ปวส.2 เทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล ห้อง 1 โดยจัดทำกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD มีคะแนนเฉลี่ย 4.42 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เป็นไปตามสมมติฐาน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับความสนใจในการเรียนเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับนักศึกษา มีการจัดกลุ่มโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้แสดงความคิดเห็น ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่ได้เรียน รู้สึกสนุกสนานกับการเรียน เมื่อได้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับเพื่อน ๆ ในกลุ่มการทำใบงานและแบบฝึกทักษะย่อย เพื่อจะได้ตรวจสอบความเข้าใจมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับเพียงแพน อุปทอง (2561) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องการสร้างและหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอน รายวิชาการตลาดบริการ ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาการตลาดบริการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ เรื่องการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการตลาด (SWOT Analysis) ในรายวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม พบว่า แบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้แสดงว่าแบบฝึกทักษะดังกล่าวมีคุณภาพและประสิทธิภาพ โดยผู้สอนที่จัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการตลาด (SWOT Analysis) สามารถพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ให้กับนักศึกษาโดยใช้แบบฝึกทักษะได้

1.2 ผลการศึกษากการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียน พบว่า สัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หมายความว่า การที่ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะนอกจากจะส่งผลให้นักศึกษามีทักษะการคิดวิเคราะห์

แล้ว ยังจะส่งผลให้นักศึกษามีผลการเรียนที่ดีขึ้น ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนควรมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยครูผู้สอนสามารถใช้แบบฝึกทักษะบูรณาการเข้าใช้ในการเรียนการสอนได้เพื่อการสอนที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

1.3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อแบบฝึกทักษะ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทำให้ครูผู้สอนทราบถึงเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน และครูผู้สอนจะได้แนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่ตรงและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีความสนใจและใส่ใจในการเรียนมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น ผลที่เกิดจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้รวมถึงเครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้ในการศึกษาวิจัย เช่น แผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง 5 ชั่วโมง แบบฝึกทักษะ และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้จริงในรายวิชาที่มีการจัดการเรียนการสอนในเรื่องการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการตลาด (SWOT Analysis) เช่น วิชาหลักการตลาดเบื้องต้น ที่สอนในระดับ ปวช. หรือหลักการตลาด ที่สอนในระดับ ปวส. เป็นต้น โดยมุ่งเน้นให้นักศึกษามีทักษะในการวิเคราะห์ และแยกแยะปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอกได้อย่างถูกต้องตามหลักการ เพื่อที่จะใช้ในการวางแผนการดำเนินธุรกิจ หรือการทำงานของตนเองในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

2.1 ควรมีการพัฒนาแบบฝึกทักษะในหน่วยการเรียนรู้อื่น ๆ เพื่อให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะกับการสอนในรูปแบบปกติ

เอกสารอ้างอิง

- งานทะเบียน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย. (2566). **รายชื่อนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปีที่ 1 สาขาวิชาการตลาด. เชียงราย : วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย**
- เพียงแพน อุปทอง. (2561). “การสร้างและหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอนรายวิชาการตลาดบริการ”. **Proceeding National & International Conference. 1(9).**
- ศศิพิสุทธิ หงษ์สมบัติ. (2564, กันยายน - ธันวาคม). “การพัฒนาเอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการตลาดร่วมกับกิจกรรมเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น สำหรับนักศึกษาวิทยาลัยชุมชนบุรีรัมย์”. **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ. 15(3).**
- อภิญา สมสุข. (2565). **การพัฒนาทักษะการเขียนแผนธุรกิจในรายวิชาหลักการตลาด 302000-1002 ของนักศึกษาระดับ ปวส.2 เทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล ห้อง 1 โดยจัดทำกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD. วิจัยในชั้นเรียน. เพชรบุรี : วิทยาลัยเพชรบุรี.**

- อัจฉราภรณ์ ปานชาติ. (2564). การแก้ปัญหาการขาดทักษะการวิเคราะห์ส่วนประสมทางการตลาดโดยใช้ชุดแบบฝึกของนักศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคโนโลยีเมืองชลบริหารธุรกิจ. วิจัยในชั้นเรียน, วิทยาลัยเทคโนโลยีเมืองชลบริหารธุรกิจ.
- อุดมพร เปตานนท์. (2561). การแก้ปัญหาการขาดทักษะการวิเคราะห์ส่วนประสมทางการตลาดโดยใช้ชุดแบบฝึกของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนชยการ. วิจัยในชั้นเรียน. วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนชยการ.
- สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ. (2562). “หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2562.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : [https://bsq.vec.go.th-th/หลักสูตร/ประกาศนียบัตรวิชาชีพ\(ปวช\)-หลักสูตรพศ2562.aspx](https://bsq.vec.go.th-th/หลักสูตร/ประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช)-หลักสูตรพศ2562.aspx). สืบค้น 20 ตุลาคม 2566.
- สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ. (2563). “หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พ.ศ. 2563.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : [https://bsq.vec.go.th-th/หลักสูตร/ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง\(ปวส\)-หลักสูตรพศ2562.aspx](https://bsq.vec.go.th-th/หลักสูตร/ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส)-หลักสูตรพศ2562.aspx). สืบค้น 20 ตุลาคม 2566.

